

A városnak új szabályrendeletet kell készíttetni az új lakásrendelet miatt

Hogyan kell fizetni a közüzemi díjakat — Azoknak a lakóknak, akiknek lakásában nincs víz, nem kell vízdíjat fizetni

(A Délmagyarország munkatársától.) A népjóléti miniszter új lakásrendelete — mint ismeretes — kimondja, hogy ezentúl ismét a lakóknak kell megfizetniük a házbéren kívül a közüzemi díjakat, köztük a vízdíjat is, amelyet eddig a háztulajdonosok fizettek. A Délmagyarország szerkesztőségét ezzel a rendelkezéssel kapcsolatban az érdeklődések és kérdések valóságos özönével halmozták el. Eppen ezért szükségesnek tartottuk, hogy felvilágosítást kérjünk a rendelet következményeiről dr. Csonka Miklós tanácsnoktól, a városi adóhivatal vezetőjétől, aki a következőket mondotta:

— A közüzemi díjakat 1927 február elsejétől fizetik a háztulajdonosok. Azelőtt a lakók fizették. Az új lakásrendelet következtében most ezt a régi rendszert kell életbeléptetni, illetve a városnak új szabályrendeletet kell alkotnia, amely megállapítja a közüzemi díjak fizetésének új rendszerét. A rendelet értelmében azokban a városokban, amelyekben 1917 novembere óta új közművek létesültek, a város által alkotandó új szabályrendeletben kell megállapítani, hogy ezek a terhek milyen arányban terhelik a lakókat és milyen arányban a háztulajdonosokat. Azokban a városokban viszont, amelyekben 1917 novembere előtt már volt érvényes szabályrendelet, amelyekben a szabályrendelet a lakókra hárította a közüzemek költségeit, ahol tehát az 1917. évi lakberekben a közüzemi díjak nem foglaltatnak benne, azokban ez a régi szabályrendelet lép most ismét életbe.

— Az új lakásrendelet azonban sok, még tisztázásra váró bizonytalanságot teremt. Így nem különbözteti meg a szabad lakásokat a lakásügyi korlátozások alá eső lakásoktól. Mert sokszor előfordul, hogy egy-egy bérházban vannak korlátozás alá eső lakások mellett

olyan lakások is, amelyekkel a háztulajdonos szabadon rendelkezik, amelyeknek bérét szabadon állapíthatta meg. Mivel pedig akkor állapította meg ezeket a béreket, amikor még a közüzemi díjakat neki kellett fizetnie, nyilvánvaló, hogy ezeket a díjakat belekalkulálta a lakberekbe és azokat a lakberek keretében beszédte eddig a lakóktól. Ilyen esetekben tehát nem látszik indokoltnak, hogy az üzemi díjakat most külön a lakók terhére írja elő a város. A rendelet így csak a kötött lakásokra vonatkozik, a szabad lakások bére ezen a címen nem emelhető fel. Tehát a közüzemi díjakat előíró hivatalnak kétféle számítást kell végeznie, ami a kezelést komplikálja ugyan, de ami elől nem térhet ki a város, tekintettel arra, hogy csak átmeneti időről van szó.

— A vízdíj a rendelet értelmében a kötött lakások jelenlegi lakbérének négy százaléka a magashyomása vízvezeték hálózatában. Ezt a lakóknak kell megfizetni. Annak a lakónak viszont, akinek a lakásában nincs víz, nem kell fizetnie. Itt a háztulajdonos terhére írjuk elő a vízdíjat. Az alacsony nyomású vízvezeték körzetében a vízdíj másfél százalék, amely szintén a háztulajdonost terheli.

Megkérdeztük Csonka tanácsnokot, hogy fenn lehet-e tartani azt a rendszert, hogy a vízdíjakat továbbra is a háztulajdonosok fizessék, de ők külön beszédhessék azt a lakóktól.

— Ennek elvi akadálya nincsen — mondotta Csonka Miklós —, de nem hiszem, hogy a háztulajdonosok belemenjenek ebbe, pedig a vízdíjért ők a felelősek. Ha a vízdíjat a lakón nem tudja behajtani a város, akkor a háztulajdonoson hajtja be, mivel azonban a közgyűlés többsége háztulajdonos, nem hiszem, hogy a közgyűlés elfogadjon olyan szabályrendeletet, amely a lakókat mentesítene a vízdíjbefizetés technikai lebonyolításától.

Háromórás vita a közgyűlésen a városi zárszámadásról

Jobb színházat és színházi államsegélyt sürgettek — Javaslat a villany- és gázegységáruk leszállításáról és a gázgyár átvételéről

(A Délmagyarország munkatársától.) Megcsapant érdeklődés mellett folytatódott csütörtökön délután az áprilisi közgyűlés. Először Rack Lipót pénzügyi tanácsnok az 1928. évi zárszámadást terjesztette elő.

A zárszámadás első szónoka

Pásztor József.

Különösen két üzem kérdésével kíván foglalkozni, a színházéval és a városi zálogházéval. Ez utóbbinak ügyét részletesen ismertette a pénzügyi bizottságban. Megnyugszik abban, ha a kérdést a tanács saját hatáskörében kívánja elintézni, de helyesnek tartaná, ha nemcsak a kereskedelmi miniszterhez fordulna a kölcsönre vonatkozó kérelemmel, hanem a népjóléti miniszterhez is. A pénzügyi bizottság ülésén foglalkozott a színház kérdésével is, de azt a választ, amelyet felszólalására a polgármestertől kapott, nem tartja kielégítőnek.

— Mi lesz a göröllel? — kérdi valaki.

— Meg kell várni a vizsgálat végét — mondja a polgármester.

Pásztor: Engem nem érdekelnek a göröllel.

Dr. Szeless József: Csak bizalmasan szabad ezzel a kérdéssel foglalkozni. (Derűtség.)

Pásztor: Engem a botrányok, a pikantériák nem érdekelnék. A színház kérdésével kívánok foglalkozni. A szegedi házikezeléses színház úgy, ahogyan most itt áll, a horribilis városi szubvencióval sem képtelen betölteni azt a hivatást, amit szántak neki. A színház két év óta van házikezelésben, de csak egy téren mutatkozik határozott javulás, a műsor összeállítása körül. Amíg az első évben tultengett az operett, addig most, a második esztendőben már megfelelő számú opera- és prózai

előadások is szerepeltek. Az előadások ellen azonban a nívó szempontjából még mindig kifogások emelhetők. A színház drámai együttesének igen sok gyöngé, értéktelen tagja van. De hézagok az operaelőadások is. A színházat általában a közepszerűsége való berendezkedés jellemzi. Minden más színház igyekszik újat adni közönségének, csak a konkurrenciának nélkül álló szegedi színház nem. A színház vezetősége a deficiettől fél. A megoldás tehát az, hogy a város eszközölje ki a kultuszminisztertől az általa megígért államsegélyt. Legalább ötvenezer pengő államsegélyre van szükség. Kéri a polgármestert, hogy ebben az ügyben tegye meg a szükséges lépéseket és az eredményről tegyen majd jelentést a közgyűlésnek. Az a nemtörődomség, amely ezen a téren megnyilatkozik, áldatlan helyzetekhez vezet. Most azt tervezi a kultuszminiszter, hogy megszervezi az operastagionét, természetesen az érdekelt városok hozzájárulásával. Szeged hozzájárulása valószínűleg több lenne, mint amennyibe az operatársulat kerül. Kérje fel a polgármestert a közgyűlés, hogy ebben az ügyben is szerezzon részletes információkat, azokat közölje a közgyűléssel, amelynek állást kell foglalnia ezzel a nagyjelentőségű kulturális kapcsolattal.

Pásztor ezután a szegedi tábla megszüntetéséről elterjedt hírekkel foglalkozott és rámutatott arra, hogy a hatóságnak mindent el kell követnie, hogy Szeged vezérszerepét a vidéki városok között mindenki elismerje. Ebben az esetben a szegedi tábla megszüntetésének még az ötlete sem vetődhetett volna fel. Foglalkozik ezután az idegenforgalommal és kíváncsún tartja, hogy egy hivatalos szerv intézze ezeket a kérdéseket. Az első

teendő, hogy az idegenek kapjanak is valamit, ha idejönnek.

Közbeszólás: Futballmeccset.

Dr. Szeless József: Akkor kell futballintendáns is. (Derűtség.)

Pásztor: Jó, nívós színház kell, megfelelő sport-szeretet, a zeneélet fejlesztése. A Harmónia egyik másik hangversenyére a környékbeli városokból is sokan bejönnek. A szegedi iparosok fokozottabb támogatását sürgeti. A város hatóságának hivatalosan kellene figyelemmel kísérnie az iparosokat érdeklő eseményeket és lássa el tanácsokkal, utbaigazitásokkal az iparosokat. (Helyeslés.) Konkrét javaslatot itt nem teszek — fejezi be Pásztor felszólalását —, csak felhívom ezeket az igen nagyfontosságú kérdésekre a tanács és a közgyűlés figyelmét.

vitész Máriaföldy Márton

kulturális szempontból szól a zárszámadáshoz. A kulturális kiadások igen nagyok, de elosztásuk arányos. Szeged kulturája ma cilindert visel, de meztől jár. Az elemi iskoláknál és a polgári iskoláknál a nívót kell emelni. Modernizálni kell az elemi iskolai oktatást is. Ezen a téren nagy mulasztást követtek a város kulturszenátorai, akiknek sohasem volt céltudatos kulturaprogramjuk. El kell különíteni azokat a gyerekeket, akik betegségeik következtében nem tarthatnak lépést az iskola nevelési és tanítási tempójával, vagy akik éppen betegségükkel veszélyeztetik a többi egészségét. A tuberkulózisos gyerekek számára iskolaszanatóriumokat kell létesíteni. A Gerliczy-kasztély nagyon alkalmas erre a célra. Az egyetemről azt kívánja, hogy híven az iskolaváros régi tradícióihoz, intenzívebben érvényesítse a katolikus szellemet. A kultuszminiszter éppen a katolikus szellem érvényesítése érdekében határozta el a parallel világnézeti tanszékek felállítását. Ez ellen sajnálatos felszólalások hangzottak el.

Máriaföldy Márton ezután a hitvitáról kezd beszélni.

— Beszéljünk végre a zárszámadásról — szól közbe Pásztor.

— Ez is oda tartozik.

— Az egyetemen történt hitvillongások nem tartoznak ide.

— Tessék folytatni — mondja a polgármester és Máriaföldy folytatja, illetve továbbolvassa beszédét.

— Engem már régebb felfeszakított volna a polgármester ur, ha olvasom a beszédemet — mondja Pásztor.

— Olvassa? — kérdi a polgármester.

— Igen olvassa — mondják többfelől is.

— Az elejét kívülről mondta. Azt megtanulta.

— Hát kérem a szabályrendeletünk szerint nem szabad a beszédet olvasni. Tessék kívülről előadni — mondja szigorubb hangon a polgármester.

Máriaföldy Márton ezután az alapítványok valorizálásáról beszél, majd rövidesen befejezi felszólalását.

— Ez volt az első keresztényszocialista beszéd ebben a teremben — állapítja meg Kormányos Benő.

Csonka Gergely rövid felszólalása után

Wimmer Fülöp

szólt fel. Pásztor felszólalásának színházi részére reflektált. Szerinte Szeged legnagyobb büszkesége lehet, hogy a szegedi színház az operákat nívósan, saját erejéből tudja előadni. A vendégek szerepeltetését a szezon közepén súlyos hibának tartaná. Felesleges Szeged szempontjából a stagione megszervezése. Indítványozza, hogy a polgármester, vagy az intendáns ezt hivatalosan is közölje a kultuszminiszterrel.

Wimmer beszéde közben a jegyzőnél jelentkezik Kormányos Benő, akinek sug valamit a polgármester.

— Nem értem polgármester ur — érti félre a helyzetet Wimmer.

— A Benőnek mondtam, hogy most nem szólhat föl — mondja a polgármester nagy derűtiséget keltve és sokak helyeslésétől kísérve. Wimmer viszont érdeklődéstől kísérve folytatja beszédét. Kéri, hogy a közgyűlés, vagy a polgármester a saját hatáskörében kérje a kultuszminisztertől a szubvenciót a színház számára. Ez most a legaktuálisabb, mert most kerül sor a kultusztárca költségvetésének tárgyalására.

Az itélőtábla megszüntetésének kérdéséről szólva bejelenti, hogy Szeged egyik sokat támadott képviselője, Rassay Károly provokálta ebben az ügyben a miniszter megnyugtató nyilatkozatát. Az ipartámogatás problémáinak elintézésére felesleges a külön városi hivatal, mert a kamara ellátja ezt a teendőt.

Pick Jenő

a gázgyártól kapott városi haszonrészesedésről beszél. A zárszámadás szerint a város ezen a ci-